

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

УЛАМЖЛАЛТ АНАГААХ УХААН, ТЕХНОЛОГИЙН ХҮРЭЭЛЭНГИЙН 2023 ОНЫ
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Аудитын код: СНАГ-2024/278/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Улаанбаатар хот 2024 он	Санхүү-Нийцлийн аудитын газрын захирал, тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn Аудитын менежер: Д.Энхдалай Утас: 260512 Цахим хаяг: denkhdalaid@audit.gov.mn Ахлах аудитор: М.Ганбаатар Утас: 261628 Цахим хаяг: ganbaatar.m@audit.gov.mn Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Их наяд аудит ХХК-ийн Захирал Х.Ариунзул Утас: 450410 Цахим хаяг: ikhnyadaudit@gmail.com
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2024.02.29 № 07/433

танай _____-ны № _____-т

УЛАМЖЛАЛТ АНАГААХ УХААН,
ТЕХНОЛОГИЙН ХҮРЭЭЛЭНГИЙН
ДАРГА Ч.ЧИМЭДРАГЧАА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Уламжлалт анагаах ухаан, технологийн хүрээлэнгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Уламжлалт анагаах ухаан, технологийн хүрээлэнгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тус хүрээлэн нь Монголын уламжлалт анагаах ухааны үндэсний болон олон улсад өрсөлдөх чадвар бүхий анагаах ухаан болгох алсын хараа, Монголын уламжлалт анагаах ухааны мэдлэг, туршлага, оюуны баялаг эв санг орчин үеийн судалгаа шинжилгээний аргуудаар нотолж, эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг жигд хүртээмжтэй хүргэх чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байна.

Аудитын гол асуудал

Шинжлэх ухаан технологийн сангийн санхүүжилтээр нийт 7 төслийн 328,999.9 мянган төгрөг төсөвлөгдсөнөөс тайлант онд 6 төслийн 231,423.4 мянган төгрөгийг зарцуулж, үлдэгдэл 97,576.5 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан 1 хөтөлбөрийн 6 арга хэмжээний хэрэгжилтийг 95.2 хувийн гүйцэтгэлтэй тайлагнасан байна.

Z:\Yawsan_Bichig\2024\0223 SNAG-112.Docx

0001050777

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

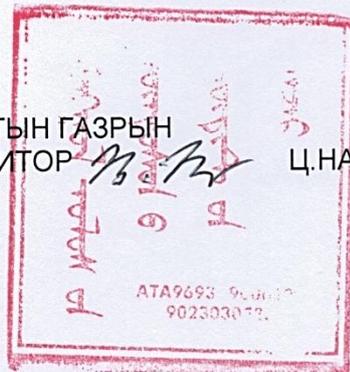
Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН (I)	1,278,252,794.57	999,401,928.29
31	Мөнгөн хөрөнгө	352,132,484.32	6,966,567.27
312	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	352,132,484.32	6,966,567.27
3121	Төгрөг	352,132,484.32	6,966,567.27
31211	Төрийн сангийн харилцах	352,132,484.32	6,966,567.27
33	АВЛАГА	55,238,643.00	179,156,488.48
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	-	3,745,025.00
33300	Татаас санхүүжилтийн авлага	-	96,944,809.00
33100	Ажиллагсадтай холбогдсон авлага		
335	Бусад авлага	55,238,643.00	78,466,654.48
3351	Байгууллагаас авах авлага	54,908,643.00	77,833,196.99
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	330,000.00	633,457.49
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	870,881,667.24	813,278,872.54
351	Түүхий эд материал	460,804,809.95	361,286,546.39
35110	Тусгай зориулалттай материал	280,325,919.39	265,895,105.05
35130	Эм боох материал	180,478,890.56	95,391,441.34
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл	13,959,288.82	33,748,852.35
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	55,346,222.72	48,427,424.12
354	Хангамжийн материал	337,229,178.75	367,194,226.35
35410	Бичиг хэргийн материал	156,930,032.60	219,975,498.70
35420	Аж ахуйн материал		
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	-	3,640,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	721,725.65	1,202,664.65
35450	Барилгын Засварын материал	17,247,450.00	53,132,995.00
35460	Хүнсний материал	28,278,512.00	15,224,645.00
35470	Бусад хангамжийн материал	134,051,458.50	74,018,423.00
35600	Мал амьтад	3,542,167.00	2,621,823.33
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН (II)	2,900,912,785.94	3,028,390,099.68
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,900,912,785.94	3,028,390,099.68
39200	Биет хөрөнгө	2,304,740,992.77	2,433,907,580.00
39201	Барилга байгууламж, орон сууц	1,544,398,408.98	1,544,596,178.98
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(292,149,311.96)	(320,648,134.14)
39203	Авто - тээврийн хэрэгсэл	61,711,200.00	61,411,200.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(13,852,725.00)	(24,150,625.00)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	1,476,754,739.25	1,753,282,929.25
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(598,846,548.27)	(747,103,440.41)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	234,521,117.12	267,809,747.12
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(118,658,439.35)	(112,152,827.80)
39217	Ном	10,862,552.00	10,862,552.00
393	Биет бус хөрөнгө	596,171,793.17	594,482,519.68
39301	Программ хангамж	6,424,000.00	6,424,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,849,000.00)	(5,557,333.33)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	595,203,460.00	594,782,520.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(606,666.83)	(1,166,666.99)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН (III=I+II)	4,179,165,580.51	4,027,792,027.97
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР (IV)	6,526,932.00	205,043,061.58
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	6,526,932.00	205,043,061.58
413	Өглөг	6,526,932.00	205,043,061.58
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	2,485,132.00	116,276,746.19
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	4,041,800.00	76,909,463.40
4136	Бусад өглөг	-	5,928,426.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	5,908,520.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	19,906.00

5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН (V)	4,172,638,648.51	3,828,677,392.40
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	4,172,638,648.51	3,828,677,392.40
51100	ЗГ-ын оруулсан капитал /ЗГ-ын сан/ орон нутгийн сан	2,875,411,193.51	2,875,411,193.51
51101	Өмч: төрийн өмч	2,875,411,193.51	2,875,411,193.51
	Хуримтлагдсан үр дүн	759,476,454.37	415,799,498.26
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	334,710,640.83	757,214,814.37
51220	Тайлант үеийн үр дүн	424,765,813.54	(341,415,316.11)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	537,751,000.62	537,466,700.62
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН (VI=IV+V)	4,179,165,580.51	4,027,792,027.97

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	5,561,070,569.58	5,954,956,180.44
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,224,373,866.04	1,270,146,162.84
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,224,373,866.04	1,270,146,162.84
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,224,373,866.04	1,270,146,162.84
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	207,023,453.00	235,819,984.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	658,725,959.00	855,312,934.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	358,624,454.04	179,013,244.84
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	4,336,696,703.54	4,684,810,017.60
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	321,200,100.00	475,106,200.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	321,200,100.00	475,106,200.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	694,362,869.54	985,233,137.60
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	126,605,775.00	343,999,909.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	567,757,094.54	641,233,228.60
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	3,321,133,734.00	3,224,470,680.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	3,321,133,734.00	3,224,470,680.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	5,125,068,994.41	6,229,943,442.57
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	5,125,068,994.41	6,229,943,442.57
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	5,014,483,528.20	5,940,954,524.25
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	3,060,590,020.00	3,395,417,727.96
210101	Үндсэн цалин	2,065,741,071.77	2,343,844,684.05
210102	Нэмэгдэл цалин	587,207,565.23	677,563,744.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	115,657,281.00	136,064,708.91
210104	Урамшуулал	291,984,102.00	195,854,000.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	42,090,591.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгал төлөх шимтгэл	384,814,339.27	422,832,891.35
210201	Тэтгэврийн даатгал	268,889,496.78	291,560,916.74
210202	Тэтгэмжийн даатгал	29,899,501.78	35,659,536.74
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	22,045,621.28	27,376,324.79
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	8,429,787.69	6,066,306.38
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	55,549,931.75	62,169,806.71
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	157,515,621.97	203,389,193.40
210301	Гэрэл, цахилгаан	41,710,729.87	73,579,946.52
210302	Түлш, халаалт	56,282,594.01	61,275,464.89
210303	Цэвэр, бохир ус	59,522,298.09	68,533,781.99

210304	Байрны түрээс		
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	159,991,657.20	221,762,422.32
210401	Бичиг хэргийн материал	36,755,568.05	23,811,988.20
210402	Тээвэр, шатахууны зардал	7,002,724.79	7,938,163.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,401,180.85	9,125,626.71
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	22,927,530.00	24,847,074.60
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	85,904,653.50	156,039,569.80
210408	Бараа материал акталсны зардал		
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн /ТӨҮГ/		
2105	Норматив зардал	601,212,209.72	725,363,111.45
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	339,521,551.72	387,520,744.45
210502	Хоол, хүнс	257,963,443.00	337,382,142.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,727,215.00	460,225.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	97,255,161.91	373,656,673.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	-	3,236,000.00
210604	Урсгал засвар	97,255,161.91	370,420,673.00
2107	Томилолт, зочны зардал	10,427,300.00	28,690,891.00
210702	Дотоод албан томилолт	10,427,300.00	26,829,155.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авагч	-	1,861,736.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	228,095,457.00	200,426,742.99
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	213,153,065.00	192,385,017.99
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	4,500,000.00	3,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	154,800.00	200,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	203,252.00	266,660.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	-	55,000.00
210806	Мэдээллийн технологийн үйлчилгээний хөлс	6,650,000.00	-
210807	Газрын төлбөр	3,434,340.00	3,480,465.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	-	1,039,600.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	314,581,761.13	369,414,870.76
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	32,057,770.21	17,447,354.50
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	9,786,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	282,523,990.92	342,181,516.26
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	110,585,466.21	288,988,918.32
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	105,425,650.00	288,259,410.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	79,054,171.00	278,089,110.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал	26,371,479.00	10,170,300.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	5,159,816.21	729,508.32
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,159,816.21	729,508.32
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	436,001,575.18	(274,987,262.13)
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	-	594,000.00
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	11,235,761.63	67,022,054.00
225002	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны олз	0.00	594,000.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	11,235,761.63	67,022,054.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(11,235,761.63)	67,022,054.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	424,765,813.54	(341,415,316.11)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	5,623,466,157.11	5,898,352,672.50
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	866,132,270.00	1,092,782,918.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	866,132,270.00	1,092,782,918.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	866,132,270.00	1,092,782,918.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	207,023,453.00	237,139,984.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	659,108,817.00	855,642,934.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	4,757,333,887.11	4,805,569,754.50
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	321,200,100.00	475,106,200.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	321,200,100.00	475,106,200.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	802,187,806.11	1,109,737,899.50
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт устгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	122,110,000.00	343,999,909.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	680,077,806.11	765,737,990.50
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	3,633,945,981.00	3,220,725,655.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас шилжүүлэх	3,633,945,981.00	3,220,725,655.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	5,010,582,805.71	5,895,960,909.55
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	5,010,582,805.71	5,895,960,909.55
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,900,518,393.50	5,510,027,182.23
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	3,061,103,632.90	3,294,372,171.24
210101	Үндсэн цалин	2,066,254,684.67	2,247,224,931.33
210102	Нэмэгдэл	587,207,565.23	677,563,744.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	115,657,281.00	136,064,708.91
210104	Үр дүнгийн урамшуулал	291,984,102.00	195,854,000.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	37,664,787.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	384,753,900.36	412,059,085.89
210201	Тэтгэврийн даатгал	268,829,057.87	280,787,111.27
210202	Тэтгэмжийн даатгал	29,899,501.78	35,659,536.74
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	22,045,621.27	27,376,324.79
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	8,429,787.69	6,066,306.38
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	55,549,931.75	62,169,806.71
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	164,995,722.97	189,108,700.00
210301	Гэрэл, цахилгааны зардал	41,710,729.87	70,618,603.52
210302	Түлш, халаалт	63,762,695.01	51,989,959.66
210303	Цэвэр, бохир ус	59,522,298.09	66,500,136.82
210304	Байрны түрээс		
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	112,577,844.65	158,203,920.91
210401	Бичиг хэрэг	11,513,714.00	17,116,340.00
210402	Тээвэр, шатахуун	9,004,030.00	8,127,600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,401,180.85	9,125,626.71
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	23,815,330.00	24,504,722.60
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	60,843,589.80	99,329,631.60
2105	Нормативт зардал	847,683,240.71	794,066,032.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	534,793,250.71	477,845,982.00
210502	Хоол, хүнс	274,981,590.00	291,807,050.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	37,908,400.00	24,413,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	111,172,761.91	405,740,298.00

210601	Багаж техник хэрэгсэл	1,400,000.00	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	4,951,700.00	3,800,000.00
210604	Урсгал засвар	104,821,061.91	401,940,298.00
2107	Томилолт, зочны зардал	15,707,300.00	28,690,891.00
210702	Дотоод албан томилолт	15,707,300.00	26,829,155.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	-	1,861,736.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	176,228,682.00	199,398,925.19
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	150,304,090.00	191,288,300.19
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	4,500,000.00	3,000,000.00
210803	Даатгалыг үйлчилгээ	154,800.00	200,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	203,252.00	266,660.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	-	55,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	6,650,000.00	-
210807	Газрын төлбөр	3,434,340.00	3,480,465.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	10,982,200.00	1,108,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,295,308.00	28,387,158.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,295,308.00	17,391,158.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	10,996,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	110,064,412.21	385,933,727.32
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	104,904,596.00	288,259,410.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	79,054,171.00	278,089,110.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал	25,850,425.00	10,170,300.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	5,159,816.21	97,674,317.32
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,065,810.06	97,789.97
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,094,006.15	97,576,527.35
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	612,883,351.40	2,391,762.95
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН	263,101,992.00	347,557,680.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	263,101,992.00	347,557,680.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	263,101,992.00	347,557,680.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	263,101,992.00	347,557,680.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	(263,101,992.00)	(347,557,680.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	349,781,359.40	(345,165,917.05)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	2,351,124.92	352,132,484.32
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	352,132,484.32	6,966,567.27

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,875,411,193.51	537,751,000.62	373,348,737.53	3,786,510,931.66
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	(38,638,096.70)	(38,638,096.70)
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,875,411,193.51	537,751,000.62	334,710,640.83	3,747,872,834.96
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	424,765,813.54	424,765,813.54
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,875,411,193.51	537,751,000.62	759,476,454.37	4,172,638,648.51
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	(2,261,640.00)	(2,261,640.00)
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,875,411,193.51	537,751,000.62	757,214,814.37	4,170,377,008.51
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	(284,300.00)	-	(284,300.00)
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(341,415,316.12)	(341,415,316.12)
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,875,411,193.51	537,466,700.62	415,799,498.26	3,828,677,392.39

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	5,389,850,200.00	5,133,682,900.08	256,167,299.92	95.2
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	5,389,850,200.00	5,133,682,900.08	256,167,299.92	95.2
210	Бараа, үйлчилгээний зардал	4,932,865,700.00	4,861,975,220.08	70,890,479.92	98.6
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,958,776,800.00	2,916,402,579.24	42,374,220.76	98.6
210101	Үндсэн цалин	2,071,888,800.00	1,965,949,477.33	105,939,322.67	94.9
210102	Нэмэгдэл	543,580,100.00	632,211,393.00	(88,631,293.00)	116.3
210103	Унаа, болон бусад нөхөн олговор	141,549,000.00	122,387,708.91	19,161,291.09	86.5
210104	Урамшуулал	201,758,900.00	195,854,000.00	5,904,900.00	97.1
2102	Гэрээт ажлын хөлс	-	-	-	-
210201	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	369,847,000.00	360,184,328.43	9,662,671.57	97.4
210202	Тэтгэврийн даатгал	251,496,000.00	245,140,573.21	6,355,426.79	97.5
210203	Тэтгэмжийн даатгал	29,587,700.00	31,073,768.51	(1,486,068.51)	105.0
210204	ҮОМШӨ ний даатгал	23,670,300.00	24,008,802.57	(338,502.57)	101.4
210205	Ажилгүйдлийн даатгал	5,917,500.00	5,349,651.31	567,848.69	90.4
2103	Эрүүл мэндийн даатгал	59,175,500.00	54,611,532.83	4,563,967.17	92.3
210301	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	182,108,700.00	182,108,700.00	-	100.0
210302	Гэрэл цахилгаан	58,604,900.00	63,618,603.52	(5,013,703.52)	108.6
210303	Түлш, халаалт	60,443,000.00	51,989,959.66	8,453,040.34	86.0
2104	Цэвэр, бохир ус	63,060,800.00	66,500,136.82	(3,439,336.82)	105.5
210401	Хангамж, бараа материалын зардал	95,279,600.00	94,889,313.41	390,286.59	99.6

210402	Бичиг хэрэг	5,002,900.00	6,609,600.00	(1,606,700.00)	132.1
210403	Тээвэр (шатахуун)	3,287,200.00	2,127,600.00	1,159,600.00	64.7
210404	Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр	9,037,500.00	9,125,626.71	(88,126.71)	101.0
210406	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	30,000,000.00	24,504,722.60	5,495,277.40	81.7
2105	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, аж ахуйн эд зүйлс	47,952,000.00	52,521,764.10	(4,569,764.10)	109.5
210503	Нормативт зардал	526,872,300.00	508,081,663.00	18,790,637.00	96.4
2106	Эм бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	272,027,900.00	257,433,213.00	14,594,687.00	94.6
210601	Хоол, хүнс	235,000,000.00	230,824,150.00	4,175,850.00	98.2
210604	Нормын хувцас зөөлөн эдлэл	19,844,400.00	19,824,300.00	20,100.00	99.9
2108	Эд хогшил худалдан авах	394,267,500.00	383,972,853.00	10,294,967.00	98.5
210804	Урсгал засвар	394,267,500.00	383,972,853.00	10,294,647.00	97.4
210805	Томилолт, зочны зардал	2,760,000.00	2,760,000.00	-	100.0
210806	Дотоод албан томилолт	2,760,000.00	2,760,000.00	-	100.0
2109	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	100,767,800.00	99,101,715.00	1,666,085.00	98.3
210901	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	92,500,000.00	90,991,090.00	1,508,910.00	98.4
210902	Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал	3,100,600.00	3,000,000.00	100,600.00	96.8
213	Даатгалын үйлчилгээ	200,000.00	200,000.00	-	100.0
2132	Тээврийн хэрэгслийн татвар	273,500.00	266,660.00	6,840.00	97.5
213209	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	150,900.00	101,125.00	49,775.00	67.0
	Газрын төлбөр	3,434,300.00	3,434,340.00	(40.00)	100.0
122005	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,108,500.00	1,108,500.00	-	100.0
4	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	30,478,000.00	28,387,158.00	2,090,842.00	93.1
5	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18,428,000.00	17,391,158.00	1,036,842.00	94.4
6	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	12,050,000.00	10,996,000.00	1,054,000.00	91.3
61	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	456,984,500.00	286,086,910.00	170,897,590.00	62.6
610001	Бусад урсгал шилжүүлэг	456,984,500.00	286,086,910.00	170,897,590.00	62.6
62	Тэтгэвэрт гарахад нь олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	448,820,800.00	278,089,110.00	170,731,690.00	62.0
620001	Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал	8,163,700.00	7,997,800.00	165,900.00	98.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	271,708,000.00	271,708,000.00	-	100.0
	Багаж, техник, хэрэгсэл	256,708,000.00	256,707,680.00	-	100.0
	Тавилга	15,000,000.00	15,000,000.00		
620002	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	5,037,717,700.00	4,788,516,983.03	249,200,716.97	95.1
620003	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	475,106,200.00	475,008,410.03	97,789.97	100.0
63	Улсын төсвөөс санхүүжих	475,106,200.00	475,008,410.03	97,789.97	100.0
630	НД-ЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	3,247,997,300.00	3,220,725,655.00	27,271,645.00	99.2

630001	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	3,247,997,300.00	3,220,725,655.00	27,271,645.00	99.2
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	1,314,614,200.00	1,092,782,918.00	221,831,282.00	83.1
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	195,200,100.00	237,139,984.00	(41,939,884.00)	121.5
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,119,414,100.00	855,642,934.00	263,771,166.00	76.4
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		352,132,484.32		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		6,966,567.27		
	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	113	113	-	100.0
	Удирдах ажилтан	1	1	-	100.0
	Гүйцэтгэх ажилтан	17	17	-	100.0
	Үйлчлэх ажилтан	95	95	-	

3. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 51,317.0 мянган төгрөгийн 4 зөрчил¹ илэрснээс 5,948.8 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага хүргүүлж, 45,368.2 мянган төгрөгийн 3 зөвлөмж өгсөн.

Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчлөөс 51,317.0 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа болон зөрчил нь бидний тогтоосон 51,363.0 мянган төгрөгийн материаллаг байдлын түвшнээс бага тул Өөрчлөлтгүй дүгнэлт өглөө.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Д/д	Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
								Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
	Дүн												

Аудитаар нийт 51,317.0 мянган төгрөгийн 4 зөрчил илэрснээс 5,948.8 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага хүргүүлж, 45,368.2 мянган төгрөгийн 3 зөвлөмж өгсөн.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Д/д	Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс:									
				Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Байгууллагаас авах авлагын үлдэгдлийг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй.	1	5,948.8			1	5,948.8						
2	Тайлант онд үйл ажиллагаанаас олсон орлогод нэхэмжлэх үүсгэхдээ и-баримт илүү үүсгэсэн.	1	23,343.6					1	23,343.6				
3	БЗД-ийн бургастайн аманд байрлах хүдэр үржүүлгийн станц, сувиллын 500 га бэлчээрийн зориулалттай газрын	1	-					1	-				

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

	гэрчилгээ 2023.03.10-нд гарсан, газрыг тайлан бүртгэлд тусгаагүй байна											
4	Хангамжийн материал дансанд бүртгэх бараа материалыг бичиг хэргийн материал дансанд бүртгэсэн байна.	1	22,024.6					1	22,024.6			
	Дүн	4	51,317.0			1	5,948.8	3	45,368.2			

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитаар 1 зөвлөмж өгсөн.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс			
	Тоо	Дүн	Албан шаардлага		Зөвлөмж	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил						
Шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулах 7,091,465.1 мянган төгрөгийн 222 мэдээллээс 98,015.8 мянган төгрөгийн орлогын 13 гүйлгээг, 190,903.1 мянган төгрөгийн зарлагын 8 гүйлгээг илүү байршуулсан байна.	1	-			1	-
Дүн	1	-			1	-

/мянган төгрөгөөр/

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2024 оны 02 дугаар сарын 29 № 335/40150053
СНАГ-2024/278/НА-СТА-ТШЗ
Зөрчил арилгах тухай

Улаанбаатар хот

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Уламжлалт анагаах ухаан, технологийн хүрээлэнгийн 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийлээ. Үүнд:

Байгууллагаас авах 5,948,800.00 /таван сая есөн зуун дөчин найман мянга найман зуун/ төгрөгийн авлагын үлдэгдлийг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2.5-д /дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах/, мөн хуулийн 20.2.6-д /эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах/ гэж тус тус заасныг зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т /Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө/, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1.7-д "авлага, өглөгийг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй"; тус тус заасныг үндэслэн **ШААРДАХ** нь:

1. Авлагын үлдэгдлийг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг 2024 оны 9 дүгээр сарын 02-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Уламжлалт анагаах ухаан, технологийн хүрээлэнгийн эрхлэгч (Ч.Чимэдрагчаа), нягтлан бодогч (Г.Батчимэг) нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
ИХ НАЯД АУДИТ ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Д.ЭНХДАЛАЙ
Х.АРИУНЗУЛ

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас 51-264230

Z:\Alban Shaardlaga\2024\0223 SNAG-72.Docx

2024060675